

HANDICAPRÅDETS HØRING VEDR.

EFFEKTIVISERINGSPOTENTIALER - OG OMSTILLINGSMULIGHEDER.

Indledningsvis vil vi gerne positivt kvittere for initiativet til at få foretaget en grundig analyse af tilstanden i det specialiserede område. Det har været tiltrængt i årevis. Vi er så mindre imponeret over at man alene ser på området ud fra en økonomisk betragtning – og derfor alene tænker på økonomi og ikke faglighed. Det gør, at den forpligtelse en kommunalbestyrelse har for et meget vanskeligt område skygges af økonomi og derfor i meget høj grad risikere, at de borgere man har påtaget sig en forpligtelse overfor, ender med alene i at være genstand for hvor lidt støtte/hjælp der er nødvendig for ikke at overtræde loven. Vi kan se over længere tid, at det er den vej Holbæk kommune har bevæget sig ind på – med voksende økonomi til følge.

Vi er for øvrigt ret forundret over det tempo der er sat ind i høringsprocessen. Vi har forstået, at der allerede onsdag d. 28.02 skal tages stilling til om man ønsker at bevillige de ekstra stillinger til sagsbehandling og 2 psykolog stillinger til børn unge området. Det skal altså behandles dagen inden vi skal afgive høring. Det giver en dårlig smag. – Det betyder sandsynligvis, at uanset hvad vi kommer med af høring – følger man komponents anbefalinger.

Vi har siden 2009, år efter år stået overfor besparelser på Handicapområdet, 2 år efter at kommunerne overtog det specialiserede område. Et område, som man med lidt omtanke over tid havde kunne overtage eller lade forblive i Regionerne. (jf. kommunalreformens bestemmelser) Man valgte i de aller fleste kommuner – også i Holbæk at tage alle opgaverne på området uden særlig forberedelse og uden at have lyttet til de mange råd om at ikke tage munden for fuld. Vi kan ikke bruge bagklogstænkning i denne sag. Problemerne ligger nu i kommunerne og alle kommuner har store udfordringer med at løse opgaverne ordentlig – også Holbæk kommune.

Det er et faktum, at området ikke har fået midler nok i forbindelse med kommunalreformen. Og KL har ikke haft vilje eller været dygtige nok til at forhandle med staten. I staten har man ikke været til sinds at hæve procenten fra 1% og mod EU – Loftet på 2% i forhold til servicerammen. Så nu ligger ”aben” i kommunerne. Og hos de borgere som har behov for den kommunale støtte/hjælp.

Det er vores håb, at den spirende negative tone om målgruppen stoppes. Og at der bevares en respektfuld tone overfor borgere, som er helt uforskyldte i den situation kommunerne er landet i.

- Der spares på alle **kan** opgaver (ofte forebyggende tiltag), også selvom rigtig mange af jer kommunalpolitikere godt ved, at det på sigt kan koste stort på økonomien. **Forebyggelse er grundstenen til opbygning af et godt socialt system. – Det gælder fra vugge til grav.**
- Der er løbende sparet procentvis på hele budgettet. – **Det betyder færre hænder både ”ude i marken” og i den visiterende del af opgaven med den konsekvens, at der kommer forsømmelser i det administrative niveau og mindre støtte/hjælp ude hos borgeren. Manglende bevarelse af specialiserede fagmiljøer.**
- Der er sat handleplaner i værk, som aldrig er blevet gennemført – **Det skyldes manglende afsatte midler til at investere i arbejdet.**

Der er mange grunde til at udgifterne skrider, og en af dem er:

- **En af-specialisering på alle planer i systemet, når det gælder social og undervisningsområdet. Det handler ikke om sikring af faglig viden, men om billigst udfører. Det gælder faggrupper som lærere, pædagoger, socialpædagoger, socialrådgivere m.v. (Og dette fænomen kom længe inden der var mangel på fagpersoner i disse fag.) En udvikling man aldrig ville benytte sig af i sundhedsvæsenet. – Har I hørt om sygeplejersker der forestår en operation.**

Vi vil gerne takke alle de mange dedikerede medarbejdere, som fortsat gør en tavs, men helt fantastisk daglig indsats gennem arbejdet med de borgere, som er i det specialiserede område. Tak fordi i på trods af 15 års konstante nedskæringer, konstante omstruktureringer og flere og flere kontrolopgaver samt uvisheden om hvad der kommer lige om hjørnet, fortsætter jeres store arbejde.

Med disse betingelser sender det politiske system desværre et signal, som på trods af ord **ikke** anerkender arbejdsindsatsen, den store specialiserede faglige viden og jeres resultater – tværtimod.

Fordi I bliver ved på trods - tusind tak – vi ser hvilken forskel I gør.

Materialet fra Komponent med sine 47 siders rapport opfylder den opgave de er sat til at løse, Men de gør samme fejl som tidligere besparelsesforslag har gjort, der mangler evidens for at sikre det virker. De mange løsningsforslag indeholder også gode takter, men desværre evidens. For at tallene holder. Og man glemmer det handler om mennesker, som ikke bare kan sættes i kasser.

Jf. servicelovens bestemmelser om et individuelt skøn.

Vi skal efter bedste evne kommentere på de enkelte områder og komme med de råd vi finder, I politikere bør have med i jeres overvejelser, når I skal træffe beslutning om iværksættelse af rapportens forslag.

2. VOKSENSOCIALOMRÅDET

Området handler om borgere, som er i det psykiatriske område, det sociale område og borgere med fysisk og/eller psykisk funktionsnedsættelse. De 2 førstnævnte områder er typisk borgergrupper, som udsatterrådet har viden om, og vi er sikre på, at udsatterrådet i deres høring vil lægge vægt på disse 2 grupper.

Derfor koncentrerer Handicaprådet sig om forslagene, som omhandler borgere fra målgruppen af borgere med **fysisk og/eller psykisk funktionsnedsættelse**.

Boformer for voksne er henholdsvis:

- Støttekontaktpersonordning med § 85 støtte til borgere i egen bolig, herunder opgangsbofællesskaber
- Servicelovens § 107 = midlertidigt botilbud – afklaring af behov for tilbud
- Servicelovens § 108 eller boliglovgivningens § 105 = længerevarende botilbud – til borgere med betydelig og varig funktionsnedsættelse

Vi er ikke bekendt med at der er tilbud med § 85 støtte til borgere, som alene har et fysisk handicap. Vi kan heller ikke se tilbud alene til mennesker med erhvervet senhjerneskade. Holbæk kommune har heller ikke tilbud til mennesker med autisme. Men vi må formode de er medregnet i målgruppen under §107 og længerevarende tilbud. Vi ved at rigtig mange borgere, som placeres i et § 107 tilbud tilhører målgruppen med et udviklingshandicap, og i høj grad de borgere som har en dobbeltdiagnose autisme og udviklingshandicap visiteres til § 107

Jf. serviceloven har en kommune forpligtelsen til at sikre tilstrækkelige tilbud til borgere, som måtte have behov for tilbud indenfor servicelovens rammer.

I forhold til borgere som har behov for §107 og 108 samt § 105, har Holbæk kommune forvaltet denne forpligtelse ved selv at have tilbud, ved at købe sig tilbud i andre kommuner og hos private aktører.

Når en privat aktør ansøger en kommune om oprettelse af et botilbud giver kommunen generelt kun tilladelse efter § 107. – Gammel traditionel model, som ikke tager hensyn til borgernes behov, men kommunen kan dække sig ind under at opfylde sin forpligtelse her og nu.

Holbæk kommune har derudover Kildehaven og Fjordstjernen som tilbyder bolig til borgere i målgruppen.

Ud over at Holbæk kommune køber pladser i andre kommuner, sælger kommunen også pladser. Men Holbæk kommune har langt fra nok egne tilbud og heller ikke faglige ressourcer til at varetage de ofte specialfaglige store udfordringer hos nogle borgere.

Vi kan ikke som handicapråd se størrelsesordenen på fordelingen mellem de forskellige tilbud ligesom vi heller ikke kender tallet for målgruppen.

Men vi ved, at rigtig mange er placeret i § 107 tilbud alene fordi der ikke er tilstrækkelig med længerevarende botilbud. Vi ved at rigtig mange med autismedforstyrrelser placeres i § 107 tilbud, vi ved at borgere med meget komplekse sammensatte funktionsnedsættelse kommer i et § 107 tilbud.

Komponent påpeger de høje omkostninger ved placering i § 107 tilbud med en gennemsnitspris på 844.00,00 kr. contra 120.000,00 i støtte til egen lejlighed vi mangler evidens fordi.

- **Der ikke sættes tal i rapporten på, hvad de billigste § 107 tilbud koster**
- **Der ikke sættes tal på hvor mange borgere, som er parat til at flytte i egen lejlighed**
- **Det vides ikke om der er lejligheder til rådighed**
- **Der er ikke medregnet omkostninger til udvidelse af Kig-Ind og andre fællesmødesteder for at kommunen kan opretholde sin forpligtelse til et aktivt liv i forbindelse fritids -og kulturaktiviteter vedligehold af sociale netværk m.v. (der kan i øvrigt sættes spørgsmålstejn ved om de borgere som i dag er under § 85 støtte i genet hjem for denne støtte)**

Det er en god ide` at ansætte et antal ekstra antal sagsbehandlere til at foretage opfølgningen i disse visiteringer. Om det er det rette antal kan være svært at vurdere, men p.t. er området meget underbemandet, der er stor udskiftning i sagsbehandlere hos den enkelte borger, så kendskabet er ret ringe til målgruppen.

Kommunens forpligtelse overfor borgere visiteret til tilbud udenfor kommunens egne tilbud er ikke opfyldt i dag. – Mange års besparelser har gjort at det kommunale personrettede tilsyn ikke bliver opfyldt på betryggende vis. Pga. f.eks. manglende årlige tilsyn.

2.2. Målgruppekalibrering i forhold til socialpædagogisk støtte

Borgere som har fået prædikatet betydelig og varig fysisk og/eller psykisk funktionsevne (borgere med en IQ på 70 og der under eller et alderstrin på 0 – 12 år) er jf. loven berettiget til hjælp efter § 85

- **Af hensyn til borgerne bør disse borgere ikke udsættes for tvivl om deres krav på § 85 støtte**
- **Af hensyn til økonomien bør der stoles på at denne gruppe borgere er visiteret rigtigt.**
- **Vedr. 2.2.3. Det er ikke sikkert at der klages over et højere serviceniveau, men blot om den rette service. Det behøver ikke koste mere**
- **Der må ikke opstå fejl, så faglige ressourcer reduceres til skade for borgerne. Det er mennesker i behandler ikke genstande.**

2.3 Etablering af et døgnstøttekorps – matrikelløst botilbud

Holbæk kommune har i dag gode opgangsfællesskaber, som rent lovgivningsmæssigt som alt andet kan justeres op og ned i antal af støtte timer altså også med døgndækning på foreslåede fremgangsmåde i det matrikelløse tilbud. Det er en model som har fungeret i mindst 25 år i Holbæk og med gode resultatet.

Fra de kommuner som har oprettet matrikelløse botilbud, er fællesaktiviteterne kerneomdrejningspunkt for gode resultater. De kommuner hvor der ikke er tilstrækkelig med fællesskabsmuligheder opstår der problemer for borgerne og derfor økonomisk merforbrug. Vi kan kontaktes vis man ønsker uddybning og kommunenavne.

- **Holbæk kommune har ret meget nybyggeri, hvorfor det må være muligt at forhandle sig frem til flere opgangsfællesskaber.**
- **Holbæk kommune satser meget på at der oprettes seniorfællesskaber. Alle borgere har brug for fællesskaber også mennesker med nedsat funktionsevne – og måske mere end alle andre, fordi de ofte lever i et parallel samfund.**
- **Manglende fællesskaber producere ensomhed, særligt hos mennesker med handicap, som i forvejen har et begrænset netværk**
- **Målgruppen af borgere med varig fysisk og/eller psykisk funktionsnedsættelse mangler i stor udstrækning evnen til at tage initiativ til deltagelse i ikke indlærte aktiviteter, hvorfor de sjældent er opsøgende.**

2.3.3. Forventede effekter, gevinster og risici

Det er meget muligt, at med et sådan tiltag/(kunne være opgangsbofællesskaber,) at der bliver færre placeringer på § 107 – det vides ikke, men selvfølgelig godt hvis det kommer til at fungere til fordel for borgeren, og skulle der så være en økonomisk gevinst, er det blot rigtig godt.

- **Argumentet med at der forventes et væsentlig mindre brug af kommunal indsats ved brug af ADL – træning i dette tilbud frem for i et § 107 botilbud holder ikke rent fagligt. Hvis det handler om mennesker med varig nedsat funktionsevne har ADL – træning været brugt til denne målgruppe i så godt som hele deres levetid. I barndomshjem, i skolemiljø og hvor de end måtte skulle bo. Træningen er afstemt med deres funktionsniveau, og skal ændres ikke blot fordi de kommer til at bo i egen lejlighed. I botilbuddene i Holbæk kommune trænes også i madlavning, i at vaske tøj m.v. Det har ikke noget at gøre med nærmiljø, når man bor i Holbæk. Her er hele Holbæk nærmiljø. – Det vidner om ringe viden om arbejdet med målgruppen.**

3 SYNERGIER

MELLEM ÆLDRE – OG SOCIAALOMRÅDET

3.1. styrket sammenhæng mellem den praktiske og pædagogiske støtte/træning for borgere, der er i målgruppen for begge dele.

Det materiale vi kan læse i rapporten given mange retninger og løsninger, som vi kan forholde os til.

- **Når man tilhører gruppen af borgere som modtager hjælp efter § 85 pga. betydelig og varig funktionsnedsættelse vedvarer man med at have behov for denne støtte, altså § 85 uanset om man på grund af fysiske behov også skal tilbydes hjælp efter § 83. Ens psykiske handicap forsvinder ikke, fordi man har behov for § 83 støtte. Vi må derfor forstå det som om det omhandler borgere fra andre grupper end mennesker med varige funktionsnedsættelser.**
- **Vi er ret uforstående overfor hvordan man kan udtage borgere over 50 år og som har modtaget § 85 støtte i mere end 5 år og så påstå, at 10% heraf kan overgå til § 83. – Der er absolut ingen evidens for denne konklusion.**

3.2. Screening af borgere i længerevarende botilbud

Længerevarende botilbud er tilbud til borgere som har en betydelig og varig funktionsnedsættelse. – Lovgivningsmæssigt handler det om tilbud efter § 108 og § 105 i almenboligloven. Denne lov sikrer, at kommunalbestyrelsen drager omsorg for, at der i nødvendigt omfang tilvejebringes almene ældreboliger, der kan udlejes til ældre og personer med handicap, som har særlig behov for sådanne boliger.

§ 108 tilbud er næsten overalt erstattet af § 105 efter almenboligloven.

At bygge boliger efter § 108 fandt kommunerne for dyrt og valgte derfor at oprette boliger efter almenlovgivningen § 105.

Institutionsbegrebet blev heldigvis nedlagt ved servicelovens indførelse i 1997. Det betyder, at borgerne på lige fod med andre bor i deres lejlighed og får § 85 støtte i henhold til loven på lige fod med andre, som måtte have dette behov. Borgerne bor altså i egen lejlighed.

- En kommune har derfor ingen anden andel i tilbuddet end den § 85 støtte, der måtte været tilknyttet. Der er ofte til boligerne tilknyttet fællesrum, som alene er betalt af de beboere som har lejemål. Kommunen kan have lejet personalefaciliteter, men det er ikke faciliteter som vedrører borgernes lejemål.
- Det har gennem tiden været umådeligt svært for kommuner at forstå deres manglende ejerskab af disse botilbud. F.eks. benyttelse af fællesarealer til personale møder med videre.
- I Komponentens rapport virker det som om ovenstående ikke er en præmis man har med.
- Et længerevarende botilbud er for mennesker, som har behov for fællesskab og som pga. funktionsniveau ikke er skønnet til at kunne bo selvstændigt uden konstant nærkontakt til støtte og hjælp. Og ja det sander til, fordi det er disse borgers hjem, som de skaber sammen med de øvrige beboere i et længerevarende botilbud.

3.2.3 forventede effekter, gevinster og risici

Det er ret rystende læsning. Længerevarende botilbud er gennem lovgivningen sikret borgere med betydelig og varig funktionsnedsættelse en livsbolig.

Hele afsnittet er en beskrivelse af manglende viden om de borgere som bor i disse boformer. Og hele fundamentet for den service en kommune skal kunne tilbyde denne borgergruppe.

At foreslå disse borgere enten skal placeres i egen lejlighed eller i plejebolig er skandaløst. Lovgivningen vedr. længerevarende botilbud skelner ikke mellem udvikling og vedligehold. Loven tager hensyn til at der er borgere, som alene vil kunne styrkes i vedligehold, og derfor behøver den socialpædagogiske faglighed hertil.

JF. SERVICELOVEN VEDR. LÆNGEREVARENDE BOTILBUD. Og § 85 støtte gives bl.a. til udvikling og/ eller vedligehold uanset alder, og uden krav om behov for aften og nattevagtbehov.

Vi troede **HOLBÆK KOMMUNE MANGLER PLEJEBOLIGER TIL ÆLDRE BORGERE**, men nu skal de åbenbart fyldes op med mennesker som ikke kan bo ude i egen lejlighed i byen. Og hvor det antydes, at tvinges til at fraflytte deres hjem gennem mange år. En struktur der ikke vides om der er økonomi i for Holbæk kommune.

Holbæk kommune har opgaver nok, så ryd i stedet op i de mange unødvendige kontrolopgaver i sætter medarbejderne til at udføre hvor formålet alene at kontrollere og styre ned i detaljer.

4. UNGEPAKKEN

De problemer som ses hos de mange unge som har behov for hjælp, har grund i mange forskellige årsager. Udsatterådet er dybt arrangeret i mange af problematikkerne, og vi vil særligt koncentrere os om områder som berører børn og unge med udfordringer pga. diagnoser eller handicap, og som fordrer til særlig indsats. For disse børn/unge er det allervigtigste, at der bliver taget tidligt hånd om de faglige værktøjer, som skal hjælpe forældre og fagpersonale i gang med at sætte ind så barnet kan komme godt i gang med sin udvikling.

Det er selvfølgelig i orden at ansætte psykologer til at afhjælpe de store ventelister på PPR, men det ikke absolut ikke tilstrækkeligt.

Holbæk kommune bliver nødt til at revurdere om man har den rette tilgang til familier med børn med udfordringer af den ene eller anden art. Det fordrer ændring i

- **sagsbehandlingen, så det ikke er forældre som skal være den udfarende kraft jf. serviceloven om vejledning**
- **De meget lange sagsbehandlingstider, hvor barnet taber udvikling må stoppe**
- **Der bør sikres særlige faglige rum, hvor sagsbehandler kan blive klædt på til at støtte familierne.**
- **Der skal lyttes og læres af forældredreudsagn**

Og meget mere i denne retning. -Det hedder forebyggelse og rettidig omhu.

Vi vil koncentrere os om **4.3.2 Ad anbefaling 2, herunder følgende forslag**

- **Brug af alternativer til dagbehandling**
- **Reduktion i takster på Hjortholmskolen**
- **Investering i styrket håndtering af fraværssager og tabt arbejdsfortjeneste**

4.5 Brug af alternativer til dagbehandling

Vi har ikke kendskab nok til at vide om forslagene er det rigtige og om besparelserne kan holde vand, men det er vores opfattelse at pilen desværre peger retur til den prioritering Holbæk kommune har haft med at sikre de rette tilbud til børn med særlige udfordringer. Kommer man for sent i gang bliver udfordringerne større og opgaven vanskeligere og dyrere. Det er sådan det har fungeret i Holbæk kommune indtil nu.

Vi opfordrer til at man ændrer tilgang og kommer i gang med TIDLIG INDSATS

4.6. Reduktion i takter på Hjortholmskolen

Presset på elever som har brug for skoletilbud som Hjortholmskolen er stødt stigende. Vi ved godt at folkeskolen ikke er inkluderet i Komponentens opgave, men der bør rettes langt større fokus på at

løse opgaven med inklusion i folkeskolen. Det ville være rigtigst hvis visiteringen af elever til bl.a. Hjorthøjskolen foregik så tidligt som muligt.

- **Vi vil råde til at man går noget mere systematisk i gang med at se på, hvordan man kan sænke udgifterne til specialtilbud som Hjorthøjskolen – ikke på kvaliteten og fagligheden, men på at få børn så tidligt som muligt i gang med den rigtige undervisning. Kan det bevises, at der er områder, som kan justere økonomien, bør det ske på baggrund af en saglig og faglig vurdering og ikke alene på grund af, snak på vandrørene om, at andre kan gøre det billigere.**

4.7. Investering i styrket håndtering af fraværssager og tabt arbejdsfortjeneste.

Handicaprådet bifalder at man får ændret forholdene for de mange forældre, som føler sig nødsaget til at ansøge om tabt arbejdsfortjeneste. Det er en utrolig opslidende proces, med lange sagsbehandlingstider, hvor den eneste løsning er, at en forælder, må være udenfor arbejdsmarkedet i perioder for at kunne passe sit barn i hjemmet. – Ingen ønsker denne situation.

- **Et langt større samarbejde mellem social – og skoleområdet er ønskeligt.**
- **mange forældre oplever at deres sag ”sander” til mellem disse 2 områder**
- **Forældre vil gerne trygt kunne sende deres børn afsted til et skoletilbud og så have mulighed for at passe et arbejde. – Det er der for mange som ikke kan i Holbæk kommune pga. manglende tilpassede skoletilbud.**

Vi bemærker, at der i rapporten nævnes: brug af alternativer til STU og FGU.

Der findes ingen alternativer, jf. lov om særlig tilrettelagt uddannelse, gør man det alligevel, er det lovbrud på den unges retssikkerhed.

Hermed handicaprådets høring, vi stiller gerne op til drøftelse vedr. de forskellige områder og vil blot påpege:

Vores bagland ønsker ikke et overforbrug, ikke over kompensation, vi tager ikke stilling til om tilbuddene er private eller offentlige blot de kan tilbyde borgerne den rette service.

Det er vores forventning som borgere i Holbæk kommune at vores politikere sørger for rettidig omhu, så ingen borgere kommer i klemme eller udsættes for uværdig behandling. Det er vores forventning, at disse hensyn kan forenes med økonomisk ansvarlighed

På vegne af handicaprådet

Formand

Sytter Kristensen

